

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๙/๒๕๔๕

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕

**เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้อหา
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายดานดำรง พินิจ เมืองโคง ใจไม่ยืนบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ**

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕
ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยข้อหาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายดานดำรง พินิจ
เมืองโคง สมาชิกสภาพบาลเมืองมุกดาหาร ใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และ
เอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง สรุปได้ว่า นายดานดำรง พินิจ เมืองโคง ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่ง^๑
สมาชิกสภาพบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ซึ่งในปี
งบประมาณ ๒๕๔๔ เทศบาลเมืองมุกดาหาร มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๒๖๘,๐๒๕,๘๕๔.๐๓ บาท
นายดานดำรง พินิจ เมืองโคง จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งตามรัฐธรรมนูญและพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และ
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม
๒๕๔๓ กำหนดให้นายดานดำรง พินิจ เมืองโคง มีหน้าที่ด้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ดังกล่าว แต่จากการตรวจสอบ
ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ปรากฏว่านายดานดำรง พินิจ เมืองโคง
ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาตามที่รัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดและมิได้แจ้งเหตุขัดข้องให้
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๕๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๕

ว่า นายดานดำรง พินิจ เมืองโภคร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเงินทารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ พ.ศ. ๒๕๔๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาในวินิจฉัย แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ และสำเนาคำร้องให้ นายดานดำรง พินิจ เมืองโภคร ซึ่งแก้ข้อกล่าวหา โดยถือได้ว่า นายดานดำรง พินิจ เมืองโภคร รับสำเนาคำร้องแล้ว ไม่ชี้แจงแต่อย่างใด

พิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ฟังได้ตามคำร้องโดย นายดานดำรง พินิจ เมืองโภคร มีได้โดยแยกคัดค้านในเบื้องตนนี้ว่า นายดานดำรง พินิจ เมืองโภคร เป็นสมาชิกสภาพบาลเมืองมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ เทศบาลเมืองมุกดาหาร มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๒๖๘,๐๒๕,๘๕๔.๐๓ บาท นายดานดำรง พินิจ เมืองโภคร จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๕) ของนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๓ (๓) ที่กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาพท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลและเทศบาลเมืองที่มีรายได้หรือบประมาณไม่ต่ำกว่าสองร้อยล้านบาท เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และนายดานดำรง พินิจ เมืองโภคร มีได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาพบาลเมืองมุกดาหารแต่อย่างใด

ประเด็นที่ต้องพิจารณาในวินิจฉัย จึงมีว่า นายดานดำรง พินิจ เมืองโภคร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ หรือไม่ นั้น

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ ได้บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าวตามแบบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกาศกำหนด ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง แต่นายดานดำรง พนิจ เมืองโคงตระ มิได้ปฏิบัติตามโดยไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ๑ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดังกล่าว ทั้งปรากฏจากคำร้องและเอกสารประกอบอีกว่า นายดานดำรง พนิจ เมืองโคงตระ ไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้อง ที่ไม่ยื่น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตก็ได้มีหนังสือให้ชี้แจงถึง ๒ ครั้ง ตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๕ ตามลำดับ นายดานดำรง พนิจ เมืองโคงตระ ก็ไม่ได้ชี้แจงแต่อย่างใด และจากการที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้สอบถามพยานหลักฐาน จำนวน ๘ รายการ เกี่ยวกับการที่สำนักงานเทศบาล เมืองมุกดาหารมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหารทราบเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งนายดานดำรง พนิจ เมืองโคงตระ ก็ทราบแล้ว การไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติของนายดานดำรง พนิจ เมืองโคงตระ ตามพฤติกรรมตามคำร้อง จึงเป็น การจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า นายดานดำรง พนิจ เมืองโคงตระ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองได้ฯ เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔

นายศักดิ์ เดชาชัย

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ